

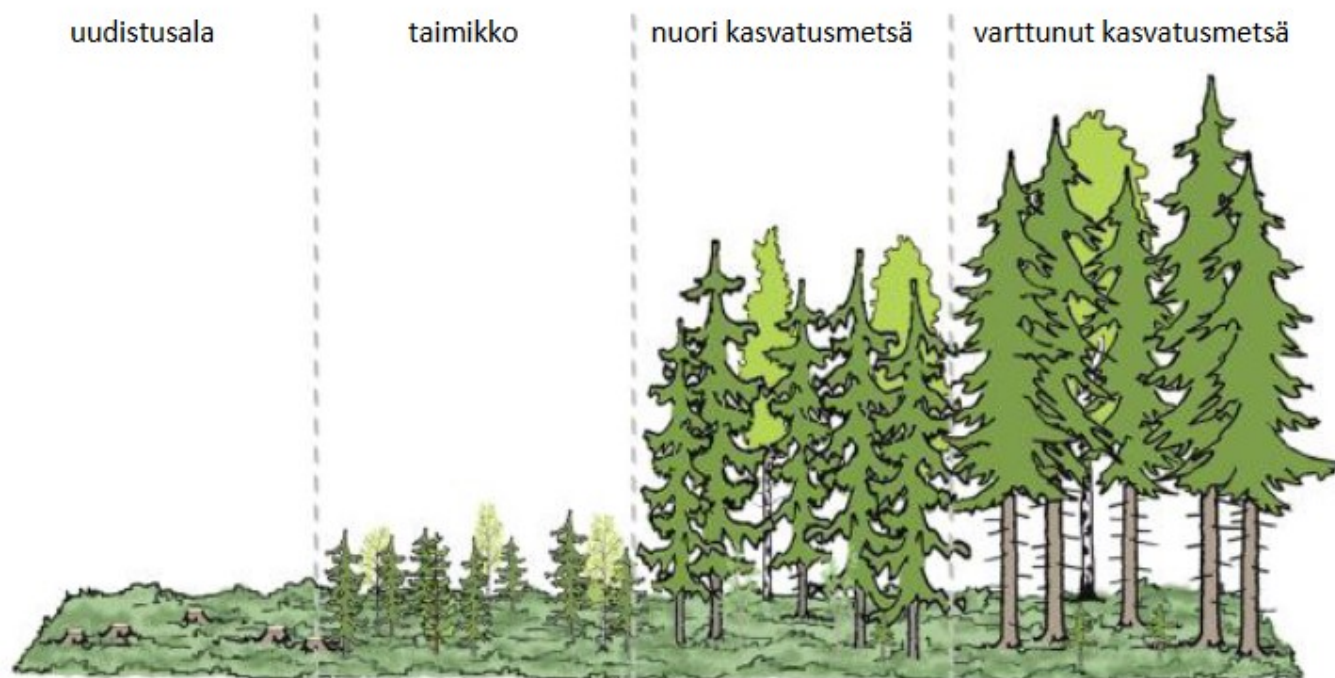
Kiertoaikojen käsittely metsänhoidon suosituksissa

*Metsänkasvatuksen kiertoajat – metsänhoidon suositusten
ajankohtaiswebinaari 6.10.2022
Kalle Vanhatalo*

TAPIO

Kiertoaikojen käsittely metsänhoidon suosituksissa

Metsän kiertoaika – aika uuden metsän synnystä uudistushakkuuseen.

Puustorakenne jaksollisessa kasvatuksessa: 1) Yksijaksoinen kuusivaltainen metsä.

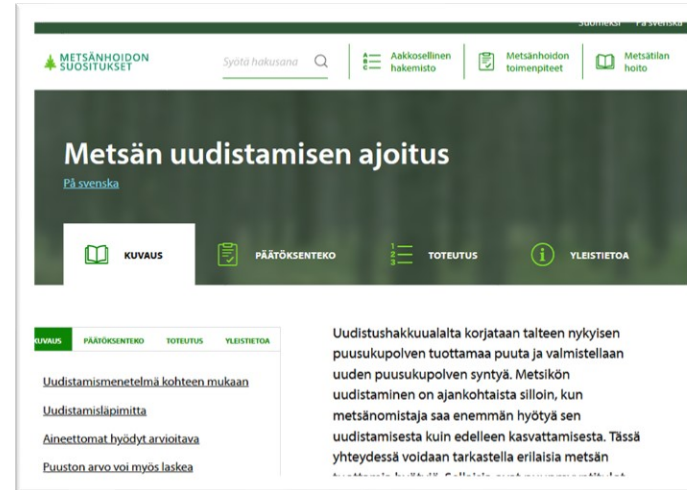
Metsikön uudistaminen on ajankohtaista silloin, kun metsänomistaja saa enemmän hyötyä sen uudistamisesta kuin edelleen kasvattamisesta.

- puunmyyntitulot
- metsänhoitokustannukset
- maisema
- virkistyskäytön mahdollisuudet
- monimuotoisuuden ylläpito ja vahvistaminen (talous?)
- hiilitase (talous?)

ja riskit huomioiden.

Kiertoaikojen käsittely metsänhoidon suosituksissa

- Metsänhoidon suositukset tukevat metsänomistajan päätöksentekoa tarjoamalla vaihtoehtoja.
- Tutkimukseen perustuvaa tietoa vaikutuksista
- Suositukset ovat rajapinnan kautta myös muiden palveluiden käytössä, kuten Metsään.fi

Suosituustyössä nyt käynnissä

- **Ilmastokestävyys** – metsien terveys ja hiilensidonta
- **Harvennusmallit** – miten harvennetaan?
- **Monimuotoisuus** – kiertoajan vaikutukset?

Pidemmät kiertoajat lisääisivät metsien hiilimäärää nopeasti – parhaat keinot selvitetään

MT Metsä | Metsänhoito 25.4.2022 12:16
Tapio, metsäkeskus ja Luonnonvarakeskus valmistelevat yhteisessä hankkeessa pidennetyn kiertoajan kasvatustrategiat erilaisille metsikkötyypeille.

Metsän optimaalinen kiertoaika: Lähestymistavat ja niiden talousteoreettinen perusta.

Viitala, Esa-Jussi (2002)

Taloudellisesti optimaalisista harvennuksista ja kiertoajoista männylle ja kuuselle

Hyytiäinen, Kari; Tahvonen, Olli; Valsta, Lauri (2010)

Kiertoaikojen käsittely metsänhoidon suosituksissa

- Metsänhoidon suosituksissa on kuvattu puuston läpimittaan perustuvat talousperusteiset taulukot uudistamiskypsyydelle.
- Taulukot tarjoavat vakiintuneen ”ankkurin”, johon kiertoaikoja voidaan verrata.
- Taulukot eivät ole suositus metsänomistajalle sellaisenaan. Optimaalinen kiertoaika vaatii erillisen tarkastelun.
- Kiertoajan ”oikeellisuus” riippuu siitä, mitä asioita metsänomistaja arvottaa. Tavoitteet voivat joko pidentää tai lyhentää kiertoaikaa.

Lämpösumma	> 1 200 d.d. (Etelä-Suomi)	1 000–1 200 d.d. (Väli-Suomi)	750–1 000 d.d. (Pohjois-Suomi)
Metsikkökuvion pääpuulaji	Puuston keskiläpimitta*, cm		
Kasvupaikka			
Mänty			
Tuore tai viljavampi kangas ja mustikkaturvekangas	26–32	24–28	23–27
Kuivahko kangas ja puolukkaturvekangas	25–30	23–27	22–26
Kuiva kangas ja varputurvekangas	22–26	22–25	21–25
Kuusi			
Lehtomainen tai viljavampi kangas ja ruohoturvekangas	28–32	26–30	23–26
Tuore kangas ja mustikkaturvekangas	26–30	25–28	22–25
Rauduskoivu			
Lehtomainen tai viljavampi kangas	28–32	27–30	21–23
Tuore kangas	27–30	26–28	21–23

* Pohiaininta-alalla painotettu

Tuottovaatimuksen ollessa 2–3 % puusto suositellaan uudistettavaksi, kun metsikön keskiläpimitta on 1,3 metrin korkeudella taulukon mukainen.

*Uudistamispäätöstä varten **on hyvä tehdä laskelma** suhteellisesta arvokasvusta tapauskohtaisesti, jolloin on mahdollista ottaa tarkemmin huomioon muun muassa metsänomistajan asettama tuottovaatimus.*

Kiertoajat – ilmastokestävän metsätalouden näkökulma

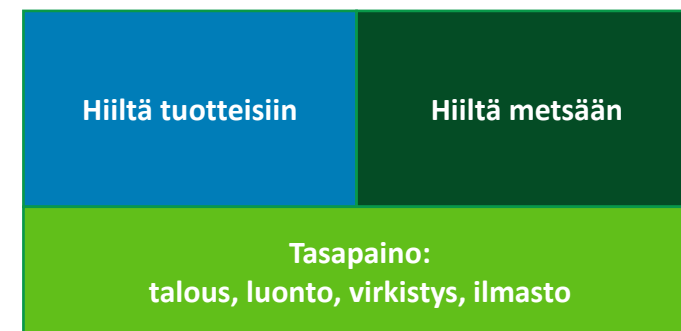
Metsien kiertoajoissa on ilmastokestävyyden kannalta kaksi tarkasteltavaa tekijää:

- Metsien sopeutumiskyky ja tuhonkestävyys muuttuvassa ilmastossa
- Metsien käyttö ilmastomuutoksen hillinnässä

Ilmastomuutoksen hillintä

Metsänomistajalla on tilatasolla kolme vaihtoehtoista tapaa:

1. **Haetaan tasapainoa** eri tavoitteiden välillä (talous, luonto, virkistys, hillintä)
2. **Hiiltä tuotteisiin:** Panostetaan puuston kasvuun ja hiilensidonnann lisäämiseen sekä jalostuskelpoisen puuraaka-aineen tehokkaaseen tuottamiseen. Kaikki toimet kasvun lisäämiseksi käytössä. Myös kiertoaika vaikuttaa.
3. **Hiiltä metsään:** Panostetaan puuston ja maaperän hiilivaraston kasvuun. Tällöin tingitään hakkuista. Metsätuhoriskien hallinta korostuu. Valtakunnan tasolla riskinä hiilivuoto.

Kiertoajat – ilmastokestävän metsätalouden näkökulma

- **Metsän uudistamisajankohtaa määrittävät vahvimmin taloudelliset tekijät.**
 - Kannattaako uudistaa nyt vai myöhemmin? Tuottovaatimus vaikuttaa.
 - Jos kasvatetaan, niin harvennetaanko tai investoidaanko lannoitukseen?
 - Lisätuloja hakkuun lykkäämisestä? Ei käsitellä vielä metsänhoidon suosituksissa.
- **Puuston heikentynyt terveys tai äkilliset tuhot voivat muuttaa suunnitelmia.**
 - Kuivuudelle alttiit kuusikot riskiherkimpiä, myös metsien reunat alttiita tuulituhoilille.
 - Juurikäävän leviäminen merkittävä riski – korostaa torjunnan merkitystä tänä päivänä.
- **Puuntuotosta (m³/ha/a) painottavat kiertoajat ovat nykyisiä (koron huomioivia) suosituksia pidempiä.**
 - Maltillisella kiertoajan pidentämisellä voidaan lisätä hiilensidontaa, mutta kasvupaikkojen ja puulajien välillä on eroavaisuuksia.
 - Kiertoajan pidentyessä puustoon jo kertynyt hiili varastoituu metsään pidempään, mutta epävarmaa on saadaanko positiivisia ilmastovaikutuksia, jos kiertoajat ylittävät puuntuotoksen maksimoivan mallin.
- **Järeä lahopuu on win-win sekä luonnolle että metsän hiilivarastoille.**

Projekti sivu: tapio.fi/projektit/metsanhoidon-suositukset
#MetsanhoidonSuositukset

METSÄNHOIDON SUOSITUKSET

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

TAPIO